

سوره مبارکه ذاریات

- پنج سوره داریم که با «واو» قسم به این سبک می‌آید؛ یعنی قسم‌هایی که بعد از آن اسم فاعل و اسم مفعول قرار می‌گیرد. به جز سوره مبارکه «عادیات» چهار سوره دیگر یعنی «نازعات»، «مرسلات»، «صفات» و «ذاریات» درباره ملائکه هستند. هر کس بخواهد ساختار ملائکه را در این عالم بداند به این چهار سوره مراجعه کند. طبق این سوره مبارکه همه اتفاقاتی که در عالم رخ می‌دهد با وساطت ملائکه است.

خاصیت سوره مبارکه «ذاریات»:

- وقتی سوره ذاریات را می‌خوانیم باید با آیات آن همراه شویم تا دریابیم ملائکه چگونه عمل می‌کنند.

- هر کسی این سوره را بخواند «قرار» می‌گیرد؛ زیرا سیستم قرار در آن وجود دارد. بالاخص کسانی که احساس اضطراب دارند، با قرائت این سوره می‌توانند از اضطراب‌ها یشان رها شوند.

- خواندن این سوره برای رفع مشکلات دنیاگی بسیار توصیه می‌شود.

*** اشارات: در ادامه به بعضی از نکات این سوره اشاره می‌کنیم:

۱- در آیه ۲۳ سوره، بحث «نطق» مطرح شده و قسم یاد می‌شود آنچه که وعده داده شده‌اید، حق است.

۲- وقتی کسی حرف می‌زند این اتفاقات می‌افتد: اولین کاری که فرد می‌کند؛ فکر می‌کند و از جایی غرضی را پیدا می‌کند. به عنوان مثال وقتی کسی از ما سؤالی می‌پرسد، ما فکر می‌کنیم و سپس یک نظام واژه می‌یابیم تا مفهوم را به طرف مقابل انتقال بدھیم. سعی می‌کنیم بهترین کلمات را برای آن جواب پیدا کنیم. پس ابتدا یک انگیزشی برای حرف زدن وجود دارد و سپس جستجوی کلمات. سپس در ادبیاتی که بهترین حالت باشد این کلمات را در قالب جوابی ارائه می‌دهیم و سعی می‌کنیم کلمات را جمله‌بندی کرده و به صورت جمله و عبارت در آوریم تا مقصود سخن را به شنونده منتقل کنیم.

- حال با توجه به این توضیحات آیات را بخوانید. فرض کنید کسی از شما سؤالی پرسیده است. آیات را بخوانید:

آیه (۱): «وَ الدَّارِيَاتِ ذَرْوَا» در ذهنمان تکانی ایجاد می‌شود و انگیزشی به وجود می‌آید.

آیه (۲): «فَالْحَامِلَاتِ وِقْرَا» سپس یک سری کلمات با معنا را انتخاب می‌کنم.

آیه (۳): «فَالْجَارِيَاتِ يُسْرَا» این سخنان را در عباراتی ساده که قابل فهم است می‌گوییم.

آیه (۴): «فَالْمُفَسِّمَاتِ أَمْرَا» سپس جمله‌بندی کرده تا این سخنان کم یا زیاد نباشد.

آیه (۵): «إِنَّمَا تُوعَدُونَ أَصَادِقُ» اگر حرف خوب بزمن، طرف مقابلم می‌فهمد.

آیه (۶): «وَ إِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ» به هر حال یک غایتی اتفاق می‌افتد. یعنی یا دعوا‌یمان می‌شود و یا آشتی می‌کنیم. نظام عالم به همین سادگی است مانند همین حرف زدن ...

آیه (۲۱): «وَ فِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبَصِّرُونَ» می‌خواهیم نقشه عالم را در نفس‌هایتان نشان دهیم.

آیه (۲۲): «وَ فِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَ مَا تُوعَدُونَ» رزق‌تان در آسمان است؛ همان جایی که رفتید کلمه بردارید آنجا را «آسمان» می‌گوییم.

آیه (۲۳): «وَفَوَرَبُ الْسَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌ مِثْلُ مَا أَنْكُمْ تَنْطِقُونَ» این آیه بسیار جالب است و خدا می‌خواهد حقانیت و عده‌های خود را ثابت کند.

آیه (۲۴): «وَهَلْ أَنَا كَهَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ»، آیه (۲۵): «إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامٌ قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ»، آیه (۲۶): «فَرَاغَ إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ»، آیه (۲۷): «فَقَرَبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ»، آیه (۲۸): «فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشِّرُوهُ بِغُلامٍ عَلِيمٍ»، آیه (۲۹):

«أَقْبَلَتِ امْرَأَةٌ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ»، آیه (۳۰): «لُوَا كَذِلِكَ قَالَ رَبُّكِ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ»، آیه (۳۱): «فَمَا خَطَبْتُكُمْ أَيْهَا الْمُرْسَلُونَ»، آیه (۳۲): «وَإِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْ قَوْمٍ مُجْرِمِينَ»، آیه (۳۳): «إِنَّلِ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ» - اگر قسم‌های اول سوره را در همه آیات بررسی کنیم، خواهیم دید همه آنچه درباره نطق گفتیم در تمام آیات قابل مشاهده است. به عنوان مثال در داستان حضرت ابراهیم ملائکه‌ای از آسمان آمدند که عامل انگیزشی وجود داشته است. این عامل انگیزش منجر شده به نزول رزق از آسمان شده که خود این ملائکه رزق اند و در ساحت تقدیر جریان یسری اتفاق افتاده است.

هر کدام از این‌ها را می‌نگریم می‌بینیم در پشت آن یک جریان یسری وجود دارد که تقسیم شده است. برای داستان حضرت ابراهیم (علیه السلام) بشارت به فرزند و در قسمت قوم لوط ارسال سنگ‌هایی از آسمان بر سر آنان. عوامل این سیستم یک گروه‌اند که همان ملائکه‌اند؛ یکی از آنان بشارت بر حضرت ابراهیم است و یکی از آنان آورنده عذاب بر سر قوم لوط است.

آیه (۳۴): «مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ»

نکته: این سوره درست مانند حرف زدن است که وقتی کسی حرف می‌زند تحقق خارجی پیدا می‌کند.
آیه (۳۵): «فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ»، آیه (۳۶): «فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ»، آیه (۳۷): «وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخْافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ»، آیه (۳۸): «وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْ فِرْعَوْنَ بِسَلْطَانٍ مُبِينٍ»، آیه (۳۹): «فَتَوَلَّى بِرُكْنِهِ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ»، آیه (۴۰): «فَأَخَذْنَا وَجْهَهُمْ فَتَبَذَّنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ»، آیه (۴۱): «وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ»، آیه (۴۲): «مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالَّرَّمِيمِ»، آیه (۴۳): «وَفِي ثَمُودٍ إِذْ قَيلَ لَهُمْ تَمَسَّعُوا حَتَّى حَيْنٍ»، آیه (۴۴): «فَعَشُوا عَنْ أُمُرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذْنَهُمُ الصَّاعِدَةَ وَهُمْ يُنْظَرُونَ»، آیه (۴۵): «فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُتَّصِرِّينَ»، آیه (۴۶): «وَقَوْمٌ نُوحٌ مِنْ قَبْلِ إِنْهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ»، آیه (۴۷): «وَالسَّمَاءَ بَيْنَنَا هَا بِأَيْدِ وَإِنَّا لَمُوْسِعُونَ»، آیه (۴۸): «وَالْأَرْضَ فَرَشَنَا هَا فِنْقَمَ الْمَاهِدِونَ» این آیات از این نظر هم بسیار جالب است که محدوده بیتی که خدا به شما نشان می‌دهد آسمانی دارد به بلندای بی‌نهایت و زمینی را هم فرش کرده که به فرش کردن آن می‌نارزد. اگر با دید خدا به زمین بنگریم زمین را فرش شده می‌بینیم.

در قسمت بعدی آیات نوبت این است که به مخلوقات نگاه کنیم. یعنی آنچه که در زمین و آسمان استقرار دارند را بیان می‌کند.
آیه (۴۹): «وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا رَوْجِينِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ»، آیه (۵۰): «فَفَرَوْا إِلَى اللَّهِ إِنَّى لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ» ففرروا الى الله یعنی به عبارتی با همه این زیبایی‌هایی که در زمین وجود دارد، اما جای ماندن نیست و جای این نیست غیر از خدا الهی دیگر در نظر بگیرید.
آیه (۵۱): «وَ لَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا أَخْرَى إِلَى لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ»، آیه (۵۲): «كَذِلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ» متأسفانه ستی وجود داشته که هرگاه رسولی آمده است عده ای به او نسبت ساحر یا مجنوون داده‌اند، مواطن باشدید شما جزء آن‌ها نباشد.
آیه (۵۳): «أَتَوَاصُوا بِهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ» همین که انسان به سمت طغیان برود، مانند این است که به رسول ساحر یا مجنوون گفته است.
آیه (۵۴): «فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَتَتْ بِمَلْوُمٍ» مهم ترین عذابی که انسان می‌تواند دچار شود این است که پیامبر دستش را رها کند.
آیه (۵۵): «وَذَكَرْ فِيَنَ الدَّكْرِي تَنَعُّمُ الْمُؤْمِنِينَ»

آیات آخر بسیار آشنای است. زیرا هرگاه می‌پرسند هدف از خلقت انسان چیست، آیه ۵۶ را می‌خوانیم. ولی بهتر است این آیه با دو آیه بعدش خوانده شود، زیرا دو آیه بعد فضای بحث را عوض می‌کند و در می‌یابیم بحثی فراتر از آنچه هدف خلقت است، مطرح می‌باشد.
آیه (۵۶): «وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَنَ إِلَّا لِيَعْبُدُونَ»، آیه (۵۷): «مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ»، آیه (۵۸): «إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتَّيْنِ»، آیه (۵۹): «فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذَنْبُهُمْ مِثْلَ ذَنْبِهِمْ فَلَا يَسْتَغْلِلُونَ»، آیه (۶۰): «فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ»

سؤال: چه رفتاری در انسان‌ها تعییر به روزی دادن به خدا می‌شود؟

پاسخ: اگر نیاز به خدا را برای بعضی لحظه‌ها در خودمان بدانیم و یا تغییر و تبدیل برای خدا قائل باشیم، یعنی در هر حالتی به نوعی قائل به روزی دادن به خدا هستیم.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاهْمَّهُ رَبَّ الْعَالَمِينَ